

LEGI DE COMPOZITIE

Def. Fie M o mulțime nevidă. O funcție $\varphi: M \times M \rightarrow M, (x, y) \rightarrow \varphi(x, y)$, se numește lege de compoziție sau operație algebrică binară pe mulțimea M . Elementul $\varphi(x, y) \in M$ se numește compusul lui x cu y prin φ .
 M se numește mulțimea suport a operației φ .
Notăție: $x \circ y, x * y, x \vee y, x \wedge y, x \nabla y, x \Delta y$, etc.

PROPRIETATI

Fie M o mulțime nevidă înzestrată cu o lege de compoziție „ $*$ ”.

1. Asociativitate

Def. O lege de compoziție „ $*$ ” se numește asociativă dacă: $(x * y) * z = x * (y * z)$,
 $\forall x, y, z \in M$.

2. Comutativitate

Def. O lege de compoziție $M \times M \rightarrow M, (x, y) \rightarrow x * y$ se numește comutativă dacă
 $x * y = y * x, \forall x, y \in M$.

3. Element neutru

Def. Un element $e \in M$ se numește element neutru pentru legea de compoziție „ $*$ ”,
dacă $\forall x \in M, e * x = x * e = x$.

Teoremă Dacă o lege de compoziție admite element neutru, atunci acesta este unic

4. Elemente simetrizabile

Def. Fie M o mulțime nevidă înzestrată cu o lege de compoziție „ $*$ ” asociativă și c
element neutru e . Spunem că un element $x \in M$ este simetrizabil în raport cu legea
de compoziție „ $*$ ”, dacă există $x' \in M$ astfel încât $x' * x = x * x' = e$. Elementul x' se
numește simetricul lui x .

Aplicatii : Verificați proprietățile legiilor de compoziție: 1. $x \circ y = x + y - 5, \forall x, y \in \mathbb{R}$
2. $x * y = xy + 4x + 4y + 12, \forall x, y \in \mathbb{R}$.